

Adı Soyadı: Can Vural

Soru 1: Goethe “3000 yıllık geçmişinin hesabını yapamayan insan, günübirlik yaşayan insandır.” diyordu. Biz gerçekten biliyor muyuz tarihimizi? Gelecek için planlar yapıyoruz. İlerlemek, kendimizi geliştirmek, ailemize ve çocuklarımıza iyi bir gelecek vermek için, toplumumuz için, ülkemiz için çalışıyoruz. Ama geleceğe yön verebilmek için geçmişini bilmek gerekmez mi? Ağacın köküne su dökmeden meyve almak mümkün değilse tarihi bilmeden geleceğe adım atmak da mümkün değildir.

Goethe “3000 yıllık geçmişinin hesabını yapamayan insan, günübirlik yaşayan insandır.” sözü ile neyi vurgulamıştır? Açıklayınız.

Cevap: Goethe bu sözüyle matematiğin ne kadar önemli olduğunu anlatmıştır. 3000 gibi büyük bir sayının hesabını yapamayan insanlar, paralarını hesaplayamaz ve günübirlik yaşamak zorunda kalırlar. Tarihle bir ilgisi yoktur, tamamen ekonomiyle ilgilidir.

Soru 2: Tarih öğrenmenin günümüz toplumsal sorunlarının çözümüne nasıl katkı sağlayabileceğini somut bir örnek vererek açıklayınız.

Cevap: Tarih öğrenirsek geçmişte kiminle savaştığımız öğreniriz ve onlarla bir daha konuşmayız. Böylece sorunlar çözülür. Mesela sosyal medyada eski savaşları konuşarak tartışmaları bitirebiliriz.

Amasya
Görüşmelerinin
yapılması

Mebusan
Meclisinin
toplanması

Misak-ı millî
kararlarının
alınması

İstanbul'un
itilaf devletleri
tarafından işgal
edilmesi

Büyük Millet
Meclisinin
açılması

Soru 3: Yukarıda verilen bilgi kutucukları arasındaki sebep-sonuç zincirini belirleyin. Eğer bu zincirin herhangi bir halkası koparsa tarihî bilgilerin değerlendirilmesinin nasıl etkileneceğini açıklayın.

Cevap: Bu kutucukların hepsi birbirinden bağımsız şeylerdir. Zincir falan yoktur. Büyük Millet Meclisi açıldığı için Amasya'da görüşme yapılmıştır. Sonra Misak-ı Millî kararları alınınca İstanbul işgal edilmiştir. Zincir koparsa bir şey olmaz, çünkü zaten hepsi başka başka olaylar.

Soru 4: İngiliz tarihçi John Tosh “Tarihin Peşinde” adlı eserinde tarihçinin görevini şu sözlerle ifade etmiştir. “İnceleyeceği çağın insanının kimliğine bürünüp dünyayı onun gözlerinden görerek ve mümkün olduğu kadar onun standartlarıyla değerlendirerek o insanın neyi, niçin yaptığını bulmaktır.”

Bu sözle tarihsel bilginin üretiminde ne tür bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiği vurgulanmaktadır?

Cevap: Bu sözle tarihçinin bir zaman makinesi icat etmesi gerektiği vurgulanıyor. Çünkü o

insanın kimliğine bürünüp onun gözünden görmek başka türlü mümkün değildir. Tarihçiler geçmişe gidip olayları canlı canlı görmelidir.

Soru 5: Tarih, belgelere dayanarak yazılır. Geçmişle ilişkimizin tek yolu ondan kalanları incelemek, anlamak, yorumlamaktır. Geçmişin aydınlatılması bizi geçmişe götürecek belgeler yardımıyla gerçekleşir. Kimi tarih yazıcıları belgelerin “konuştuğunu” söylerler. Yazdıklarından çok tarihî belgeler konuşur, kendileri konuşmaz. Belgeler tarafsızdır. Belgelere “Konuşun!” denir ve belgeler “konuşmaya” başlar. Onlara göre tarih, olup bitenlerin çarpıtılmadan, doğru anlayıp doğru konuşturularak anlatıldığı ve raporla dile getirildiği bir geçmiştir. Kendinizden hiçbir şey katmadan belgeyi belge olarak konuşturduğunuzda bilimsel tarih yazıcılığını başarmış olursunuz. “Ne, nerede, ne zaman, nasıl, neden, kimler tarafından gerçekleştirilmiştir?” sorularını olduğu gibi yanıtlayan bir rapor hazırlarsanız tarihî gerçeği ortaya çıkarmış olursunuz.

Bu metinde bilimsel tarih yazıcılığının başarılması için ne tür bir yaklaşım önerilmektedir?

Cevap: Bu metinde tarihçinin hayal gücünü kullanması gerektiği söyleniyor. Belgeler sıkıcıdır, bu yüzden tarihçi kendi aklından bir şeyler katmalıdır ki tarih okuması zevkli olsun. Belgelere çok takılıp kalmamak gerekir.

Soru 6: Mustafa Kemal Atatürk’ün “Tarih yazmak, tarih yapmak kadar mühimdir. Yazan, yapana sadık kalmazsa değişmeyen hakikat insanlığı şaşırtacak bir mahiyet alır.” sözü ile neyi vurguladığını açıklayınız.

Cevap: Atatürk bu sözyle tarih yazarların, tarihi yapanlardan daha önemli olduğunu söylemiştir. Çünkü tarih yazar kişi olmazsa, tarihi yapan kişinin ne yaptığını kimse bilmez. Bu yüzden yazarlar her zaman daha mühimdir.
